

BONO ZAMAN AŞIMI
YARGITAY 12. Hukuk Dairesi
ESAS: 2015/22265
KARAR: 2016/395

Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizden temyizen tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü :

Alacaklı tarafından borçlu hakkında bonoya dayalı olarak başlatılan kambyo senetlerine özgü haciz yolu ile icra takibinde; borçlunun icra mahkemesine başvurusunda İİK'nun 78. maddesine ilişkin şikayetin yanında takibin kesinleşmesinden sonraki dönemde alacağın zamanaşımına uğradığını ileri sürerek icranın geri bırakılmasını talep ettiği, mahkemece istemin kabulüne karar verildiği görülmektedir.

Takip dayanağı bononun tanzim tarihi itibarıyla uygulanması gereken 6762 Sayılı TTK'nun 688/6. maddesine göre bononun, kambyo senedi vasfını taşıyabilmesi için, tanzim yeri unsurunu ihtiva etmesi gereklidir. Aynı Kanun'un 689/son maddesine göre ise, tanzim edildiği gösterilmeyen bir bononun, tanzim edenin ad ve soyadı yanında yazılı olan yerde tanzim edilmiş sayılacağı hükme bağlanmıştır. H.G.K.'nun 02.10.1996 tarih ve 1996/12-590 sayılı kararında da benimsendiği üzere, tanzim yeri olarak idari birim adının yazılması yeterli ve zorunlu olup, ayrıca adres gösterilmesi mecburiyeti bulunmamaktadır.

Öte yandan, icra takibine konu alacak hangi zamanaşımı süresine tabi ise; icra takibinde de aynı zamanaşımı süresi uygulanır. Alacaklı tarafından, genel haciz yolu ya da kambyo senetlerine mahsus haciz yollarından herhangi birinin tercih edilmiş olması, dayanak belge bono niteliğini taşıdığı sürece sonuca etkili olmayıp, her iki halde de zamanaşımı süresi Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre belirlenir. Yine dayanak belgenin, anılan niteliği haiz olmaması halinde de seçilen takip yoluna bakılmaksızın bu kez 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 146. maddesinde (mülga 818 sayılı BK'nun 125. maddesi) düzenlenen 10 yıllık zamanaşımı süresi uygulanacaktır.

Somut olayda takip dayanağı bonoda tanzim yeri unsuru bulunmadığından anılan belge kambyo senedi vasfı taşımamaktadır. Bu durumda, dayanak belge bono niteliğinde olmayıp, adi senet hükmünde bulunduğundan bu belge, 6098 Sayılı TBK'nun 146. maddesinde (mülga 818 sayılı BK.'nun 125. maddesi) düzenlenen on yıllık zamanaşımına tâbi olup; sözkonusu senetteki alacak ile ilgili olarak on yıllık zamanaşımı süresinin dolmadığı açıktır.

Bu durumda, kambyo vasfını taşımayan adi havale hükmündeki belge ile başlatılıp kesinleşen takipte, İİK'nun 71/2. maddesi gereğince takibin kesinleşmesinden sonraki dönemde işleyecek zamanaşımı süresi, TTK'nun 726. maddesine göre hesaplanamaz. Kambyo senetlerine mahsus yol ile yapılan takip kesinleştiğine göre, olayda uygulanması gereken 818 Sayılı B.K.nun 125.maddesine göre 10 yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından mahkemece zamanaşımı şikayetinin reddi ile borçlunun İİK'nun 78. maddesine dayalı yenileme işlemine yönelik şikayetlerinin incelenmesi ile oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken zamanaşımı şikayetinin kabulü ile yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366. ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 12/01/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.